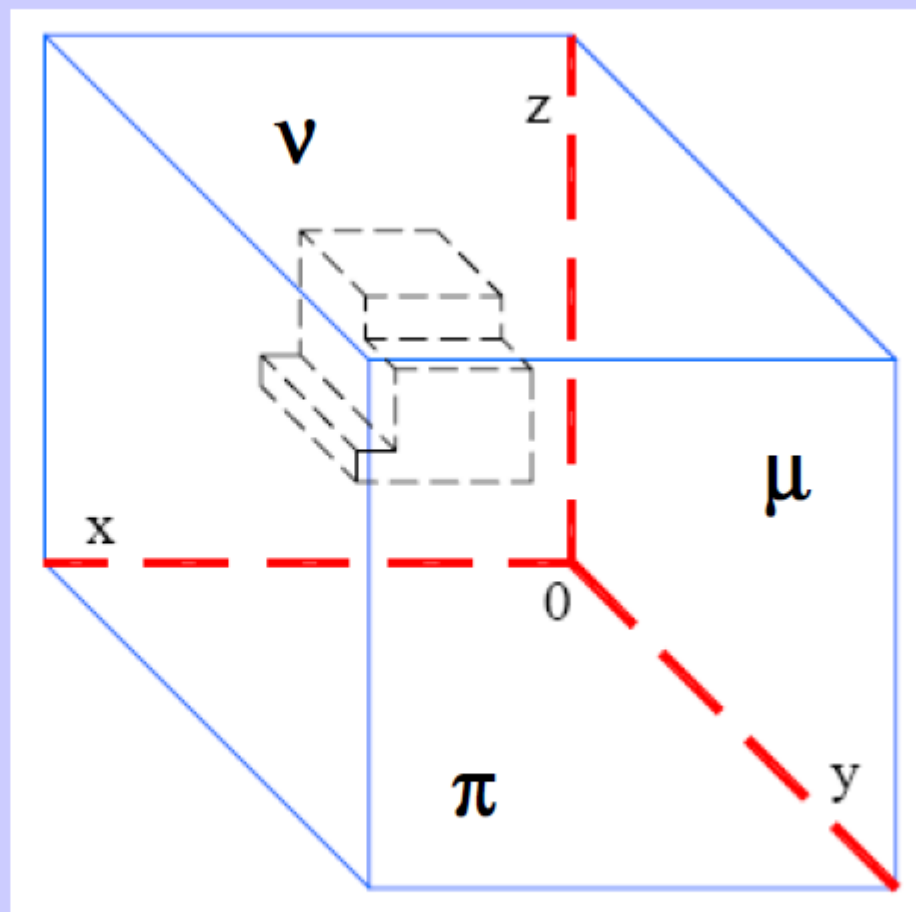

Zobrazovanie na technických výkresoch

- Pravouhlé premietanie
- Kreslenie telies
- Umiestňovanie telies pri kreslení
- Voľba a počet pohľadov

Pravouhlé premietanie

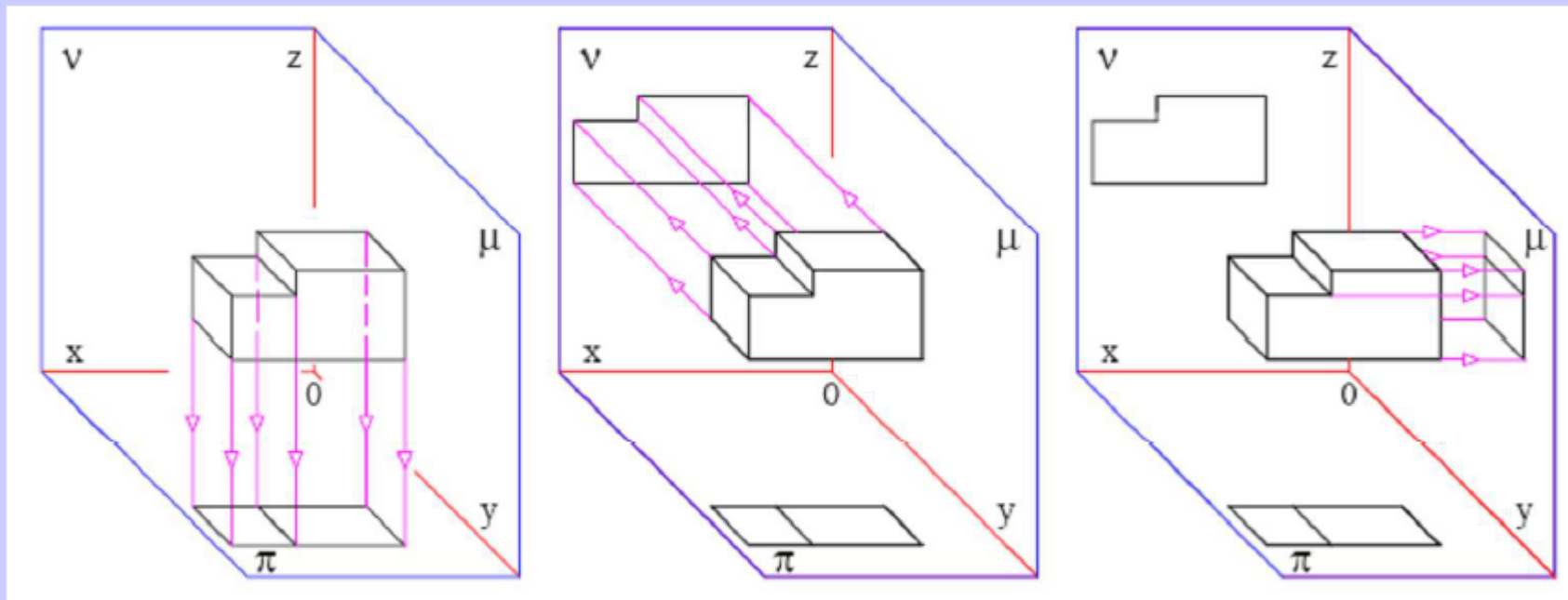
Premietací
priestor

Sústava 6 „zdužených“ priemetní
zadné steny: π , μ , ν

Pravouhlé premietanie

= Kolmé premietanie
na vzájomne kolmé priemetne

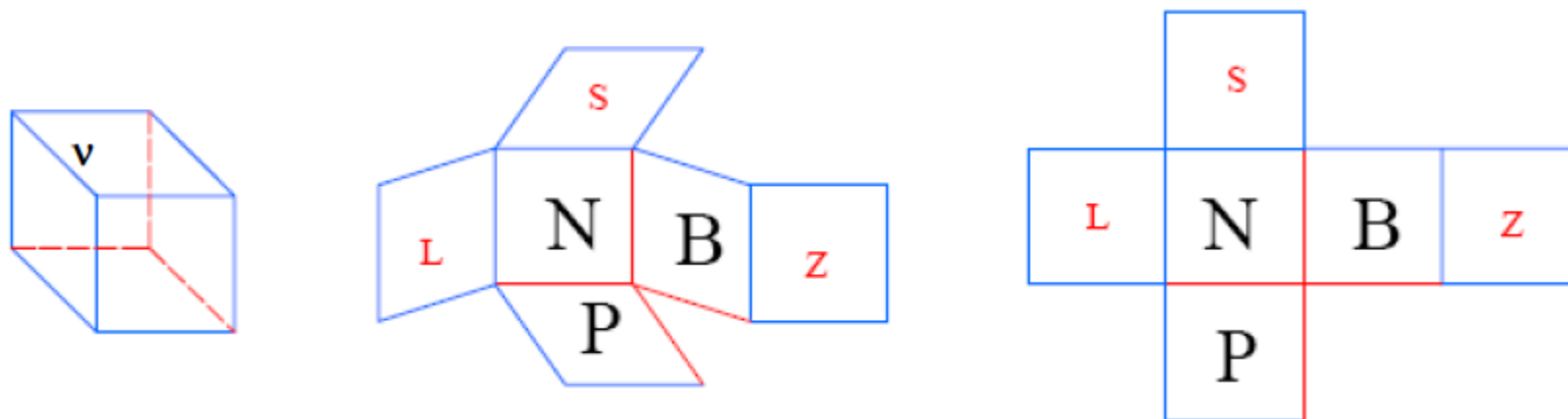
Každý bod telesa sa premieta kolmo na priemetňu

– vzniknú obrazy: **Priemety**

– priemety kreslíme ako **Pohľady smerom na priemetňu**

Pravouhlé premietanie

Rozloženie priemetní na 1 premietaciu plochu

Plochu **V** (rovina x-z) stotožníme s premietacou plochou.
Vzniknú združené priemety:

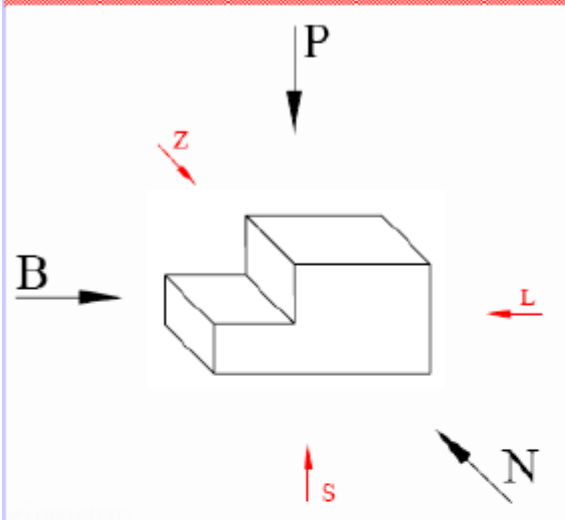
Hlavné priemety

N - nárys
B - bokorys
P - pôdorys

Vedľajšie priemety

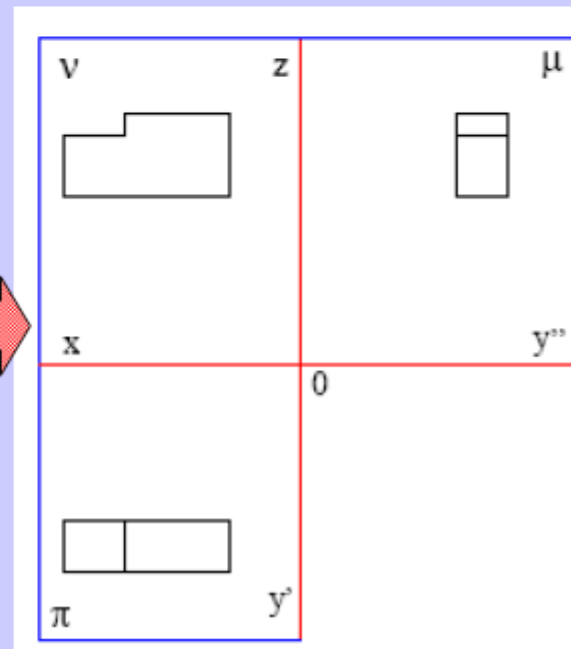
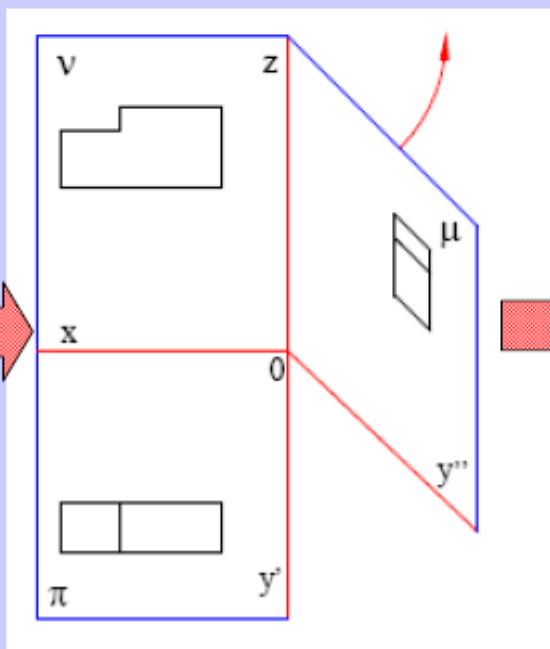
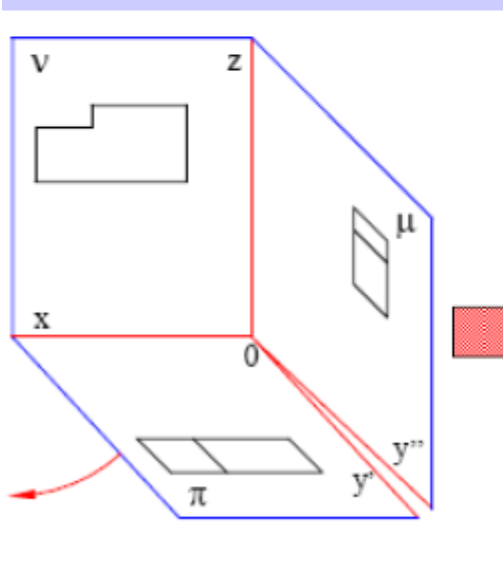
L - ľavý bokorys
S - pohľad zospodu
Z - pohľad zozadu

Pravouhlé premietanie

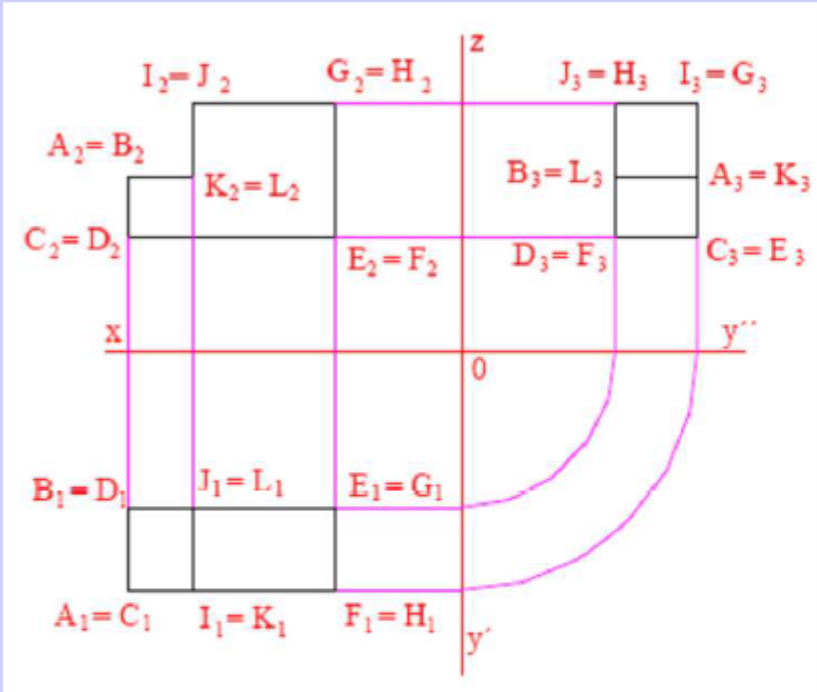
Všetky pohľady

Hlavné priemety

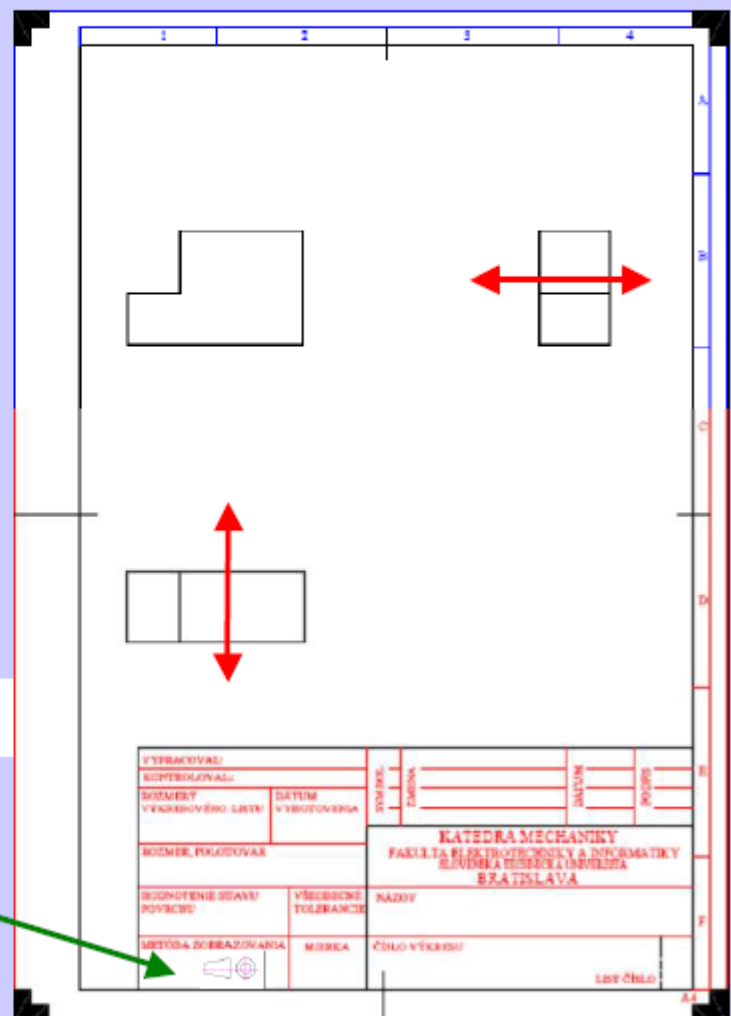
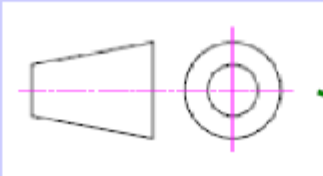
Pravouhlé premietanie

Združené priemety v deskriptívnej geometrii

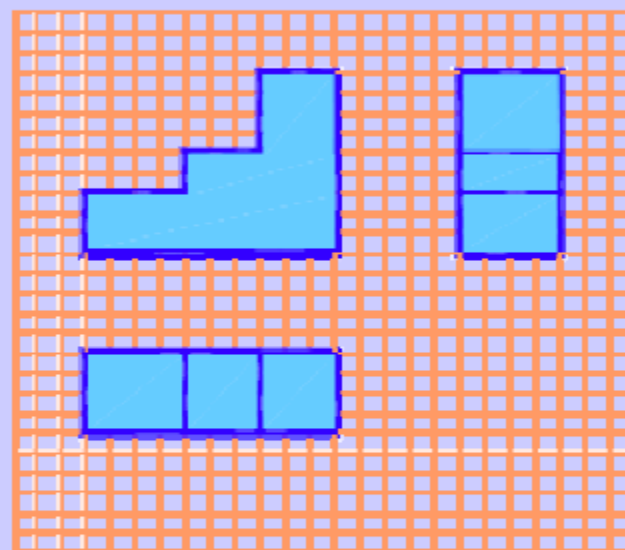
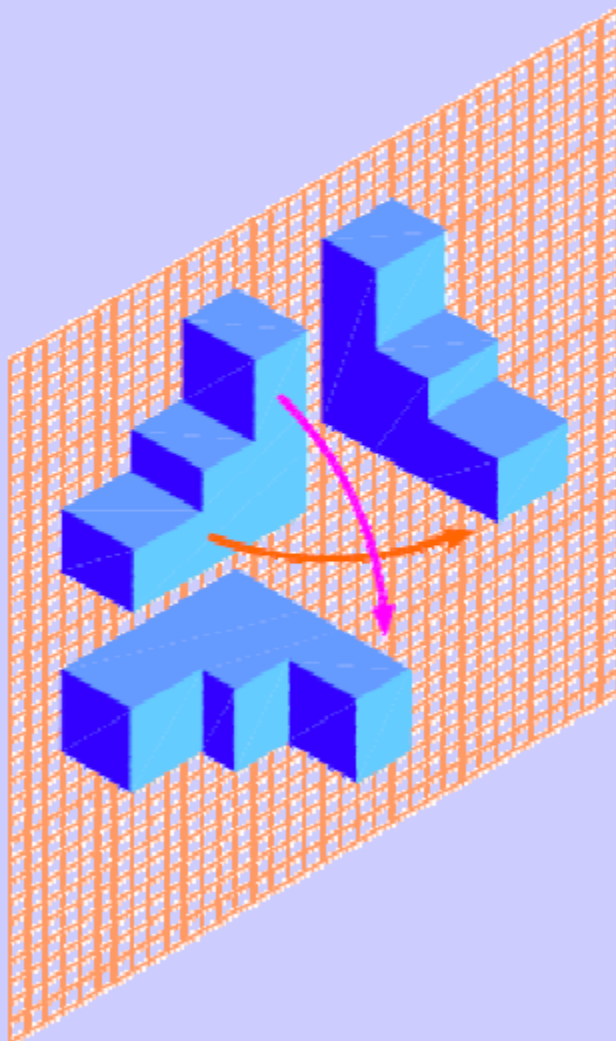
Prenesené na výkres

Metóda premietania v 1. kvadrante

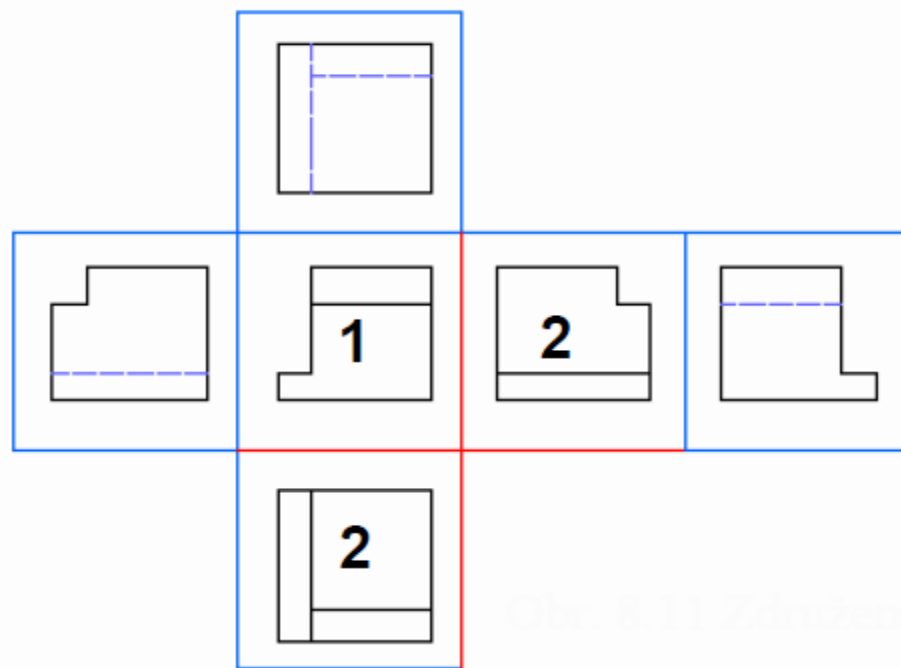
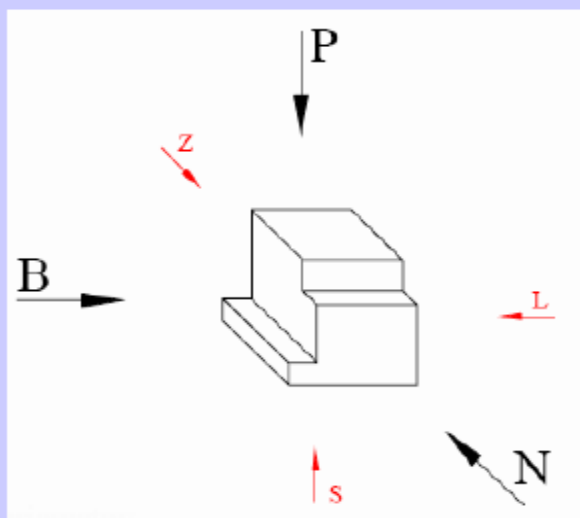
Pravouhlé premietanie

Tvorba pohľadov preklápaním po výkrese

Pravouhlé premietanie

Všetky pohľady

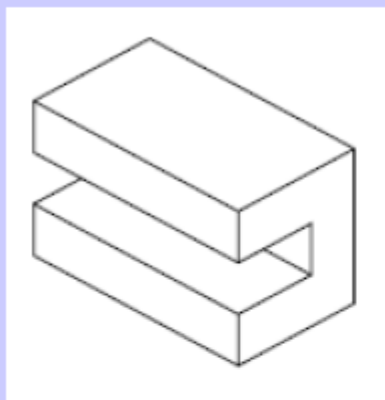
Poradie dôležitosti – čítanie pohľadov na výkrese

1. Nárys
2. Bokorys a/alebo Pôdorys
3. Ostatné priemety,
rezy, zvláštne pohľady, ...

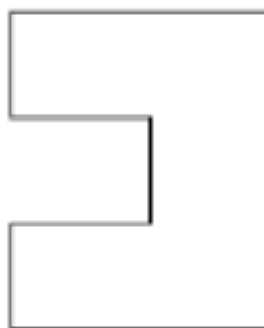

Kreslenie telies

Kreslenie obrysov a skrytých hrán

Viditeľné hrany

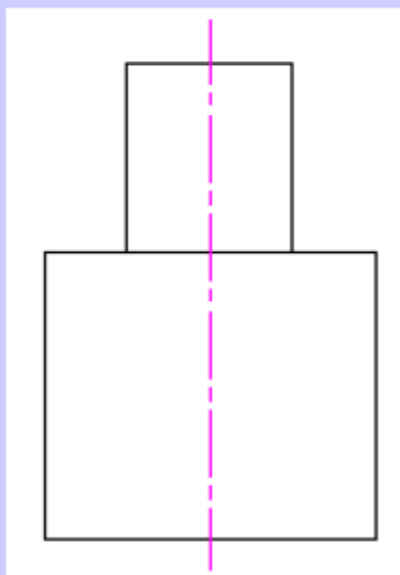
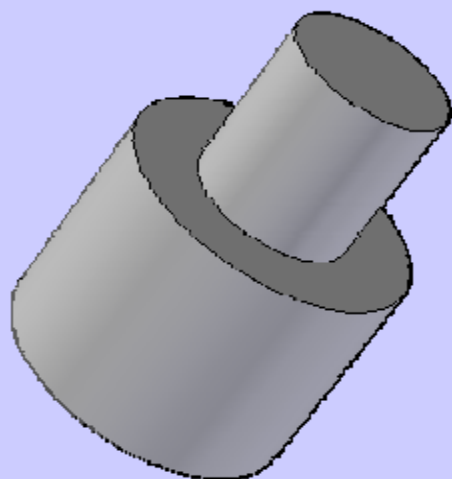

Skrytá
(neviditeľná)
hrana

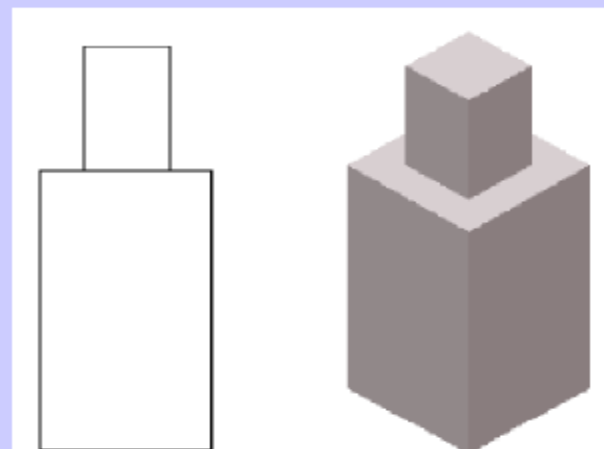
Kreslenie telies

Kreslenie rotačných telies

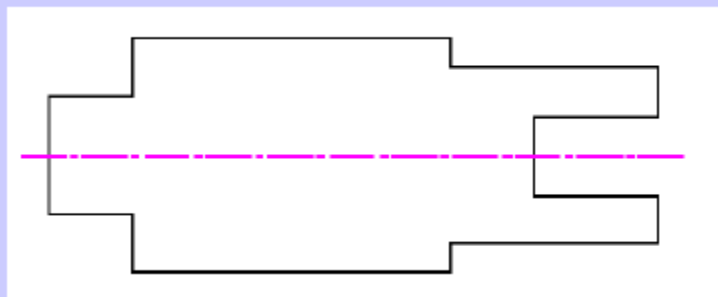
**Každé rotačné
teleso musí mať
nakreslenú os!**

Bez osi = nerotačné !

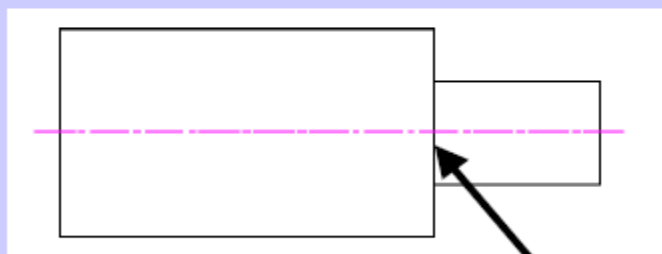
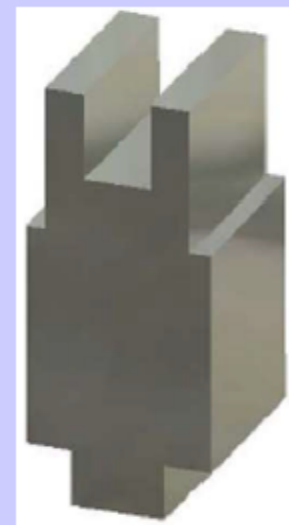

Kreslenie telies

Kreslenie symetrických telies

Os symetrie,
nie rotácie

Priemik

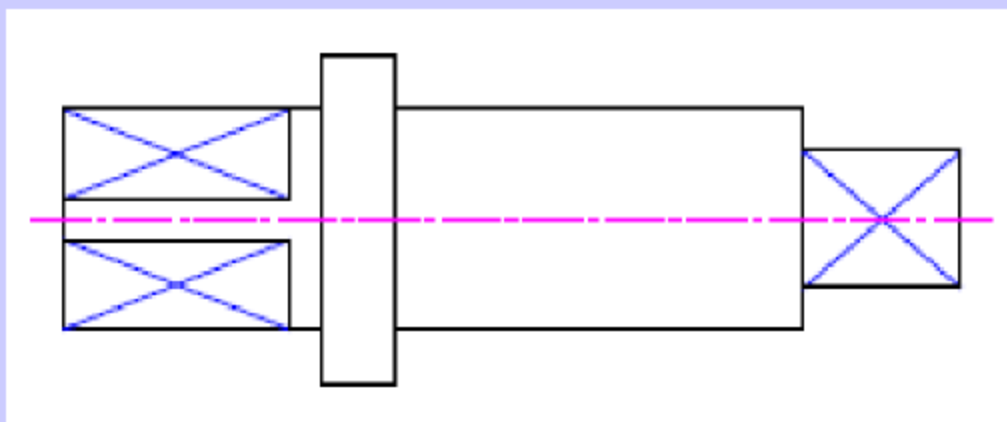

⇒ Rotačné teleso

Kreslenie telies

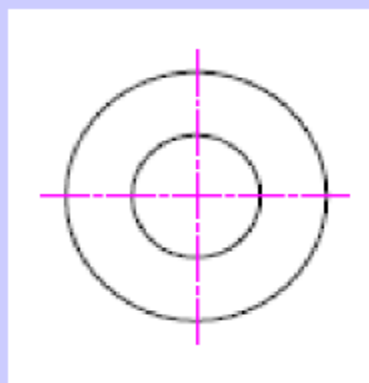
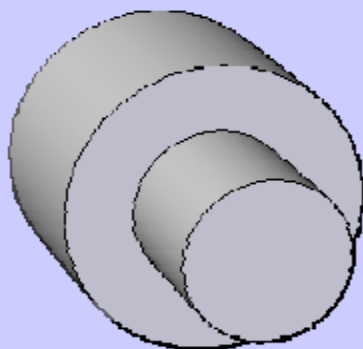
Kreslenie rovinných plôch na rotačných telesách

Rotačné teleso
s hranatými
časťami

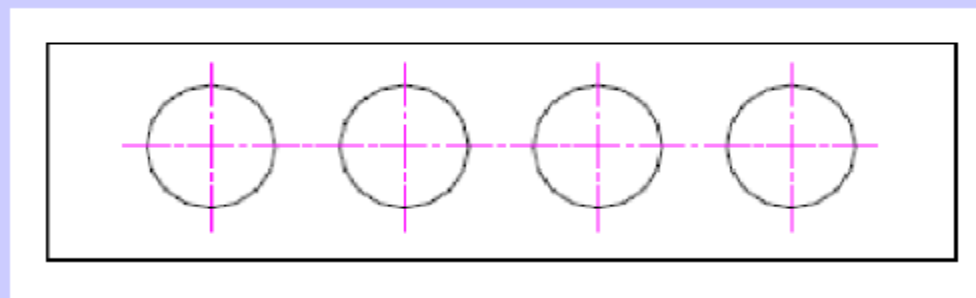
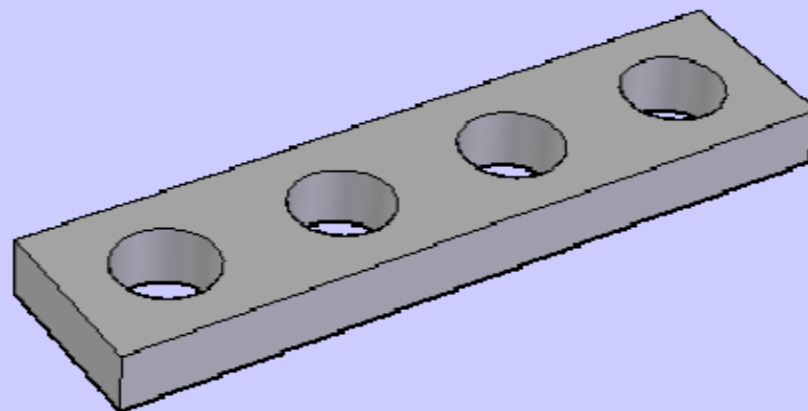

Kreslenie telies

Kreslenie obrazov s kružnicami

dve navzájom kolmé osi

spoločná os

Kreslenie telies

Prieniky

Prieniky **dôležité** pre konštrukciu

- presne zisťovať, kresliť, kótovať

Prieniky **nepodstatné**

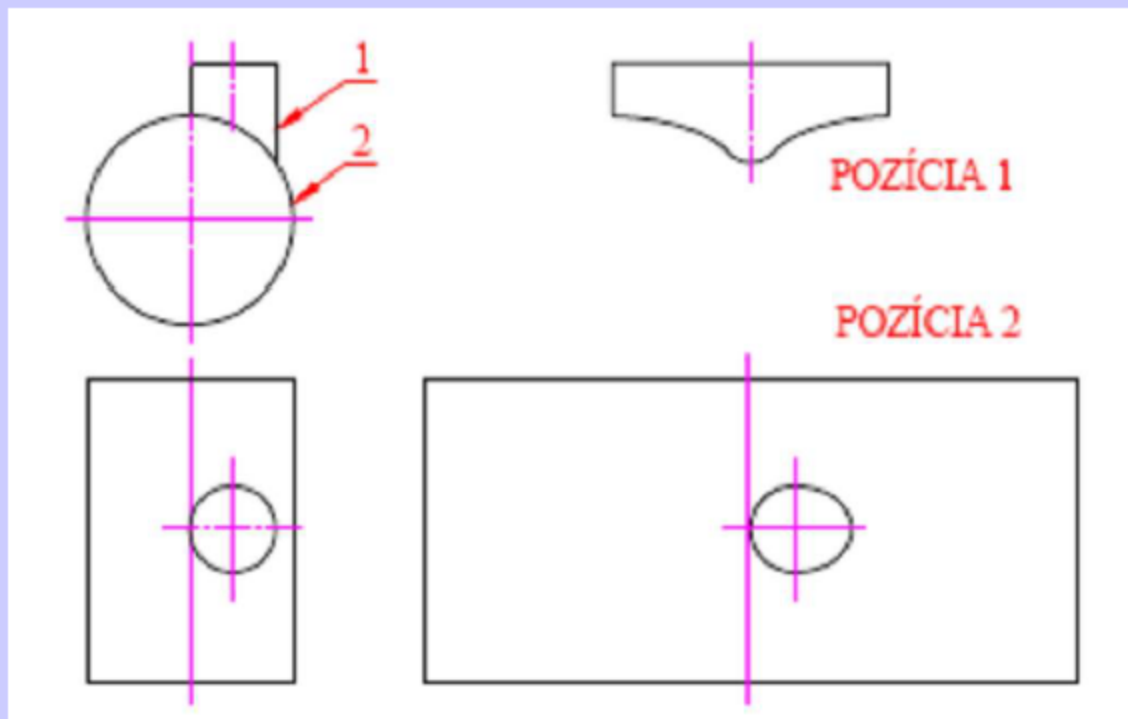
- nemajú osobitný význam
- iba uľahčujú predstavu

Prieniky **bezvýznamné**

- pre konštrukciu nepotrebné
- sťažujú predstavu

Kreslenie telies

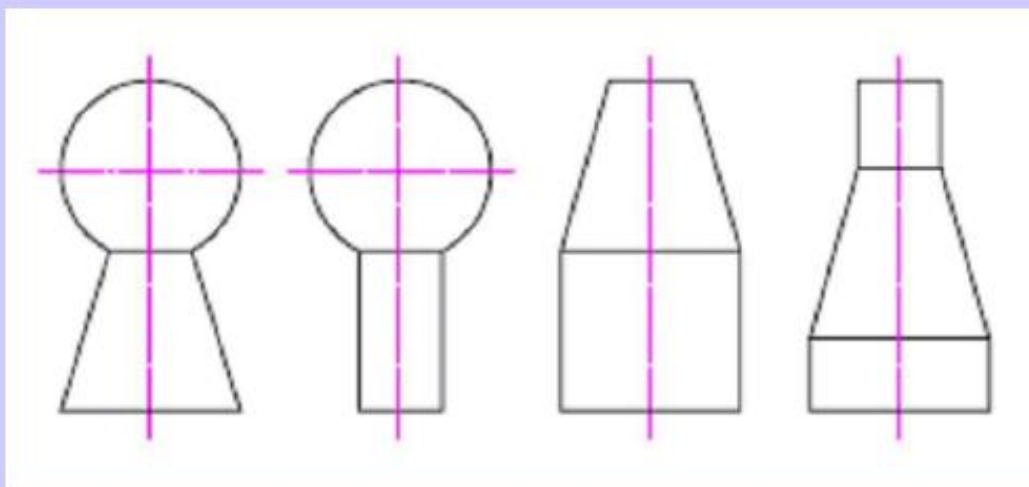
Prienik dôležitý pre konštrukciu

- prienik určuje tvar súčiastok

Kreslenie telies

Prienik nepodstatný

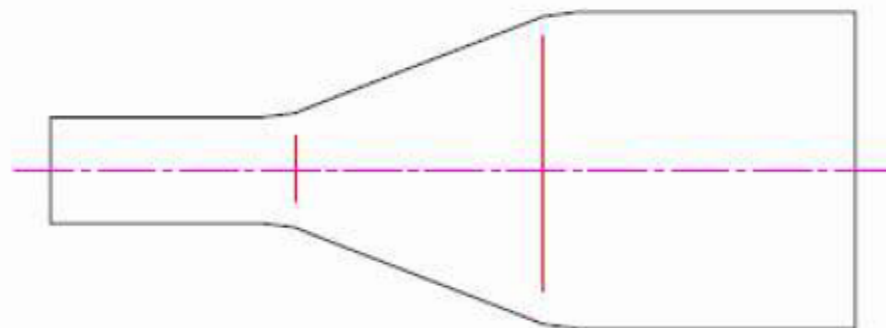
Kreslenie telies

Kreslenie zaoblených hrán prienikov

(nepodstatný prienik)

V skutočnosti

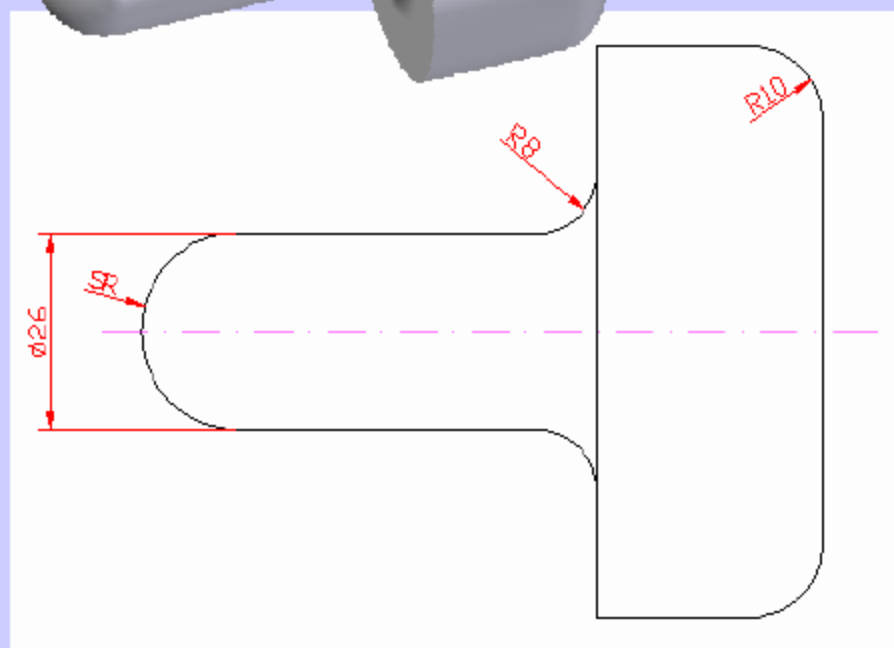
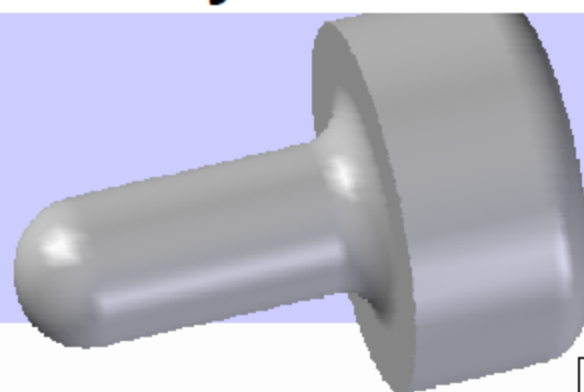
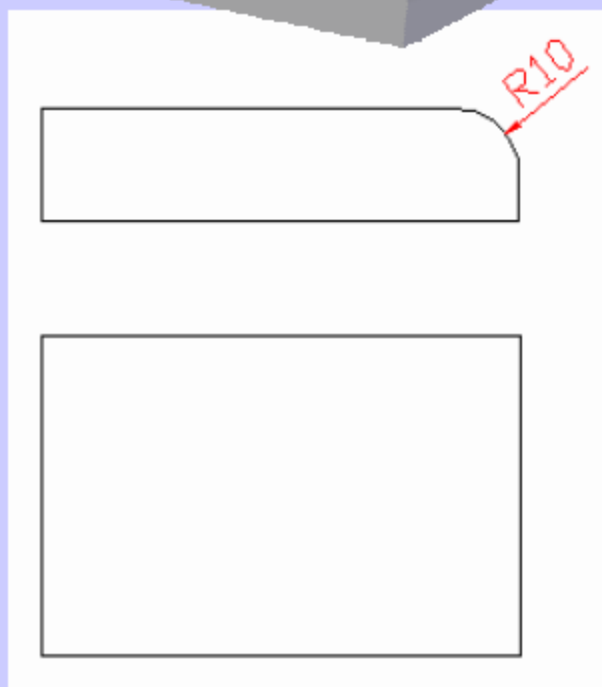

Kreslenie
na výkrese

- kreslí sa čiara v strede prieniku
- čiara nie je ukončená po obrys

Kreslenie telies

Kreslenie zaoblených hrán kolmých ukončení

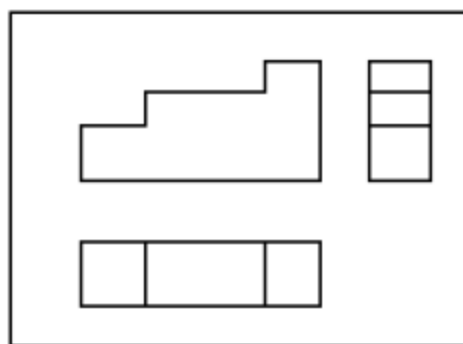
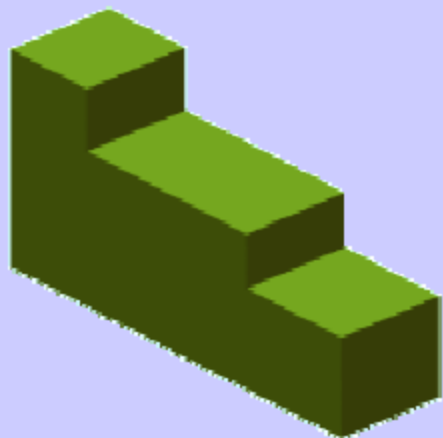
Nie sú to prieniky, ale **tangenciálne prechody**:
- hranica ani stred zaoblenej časti sa nekreslia

Umiestňovanie telies pri kreslení

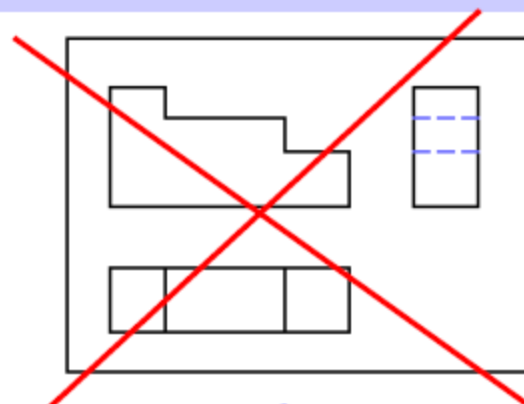
Zásady

1. Hlavný pohľad – nárys
  - musí vystihovať charakteristický tvar telesa
(najinformatívnejší pohľad na teleso)
2. Hlavný pohľad pootočíme tak, aby sa v ostatných pohľadoch zobrazovali obrysy ako viditeľné
(snaha vyhnúť sa čiarkovaným čiaram)

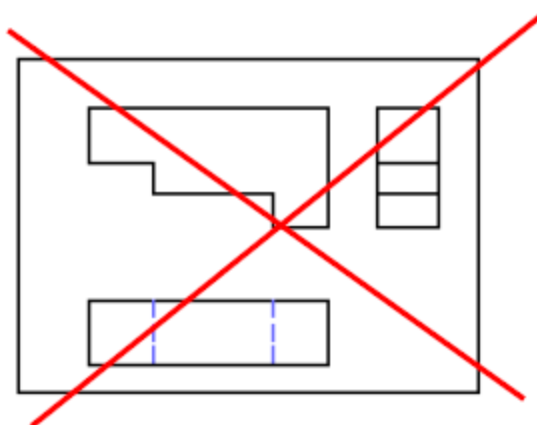
Umiestňovanie telies pri kreslení

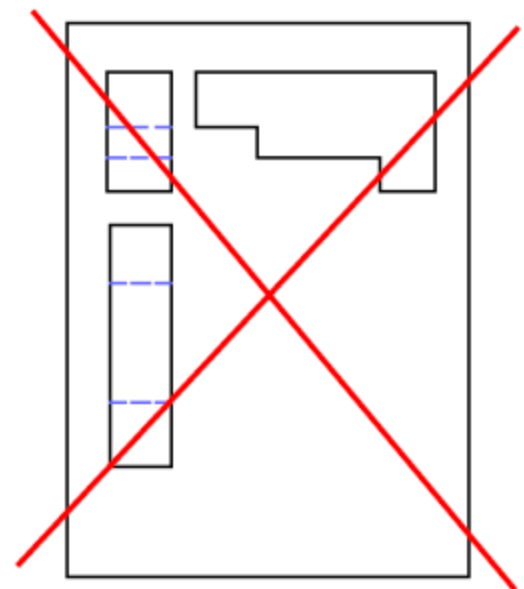
SPRÁVNE

NESPRÁVNE

NESPRÁVNE

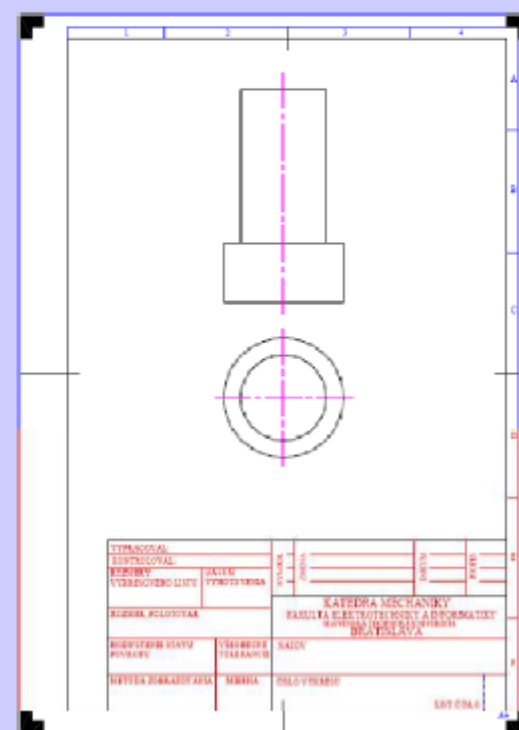
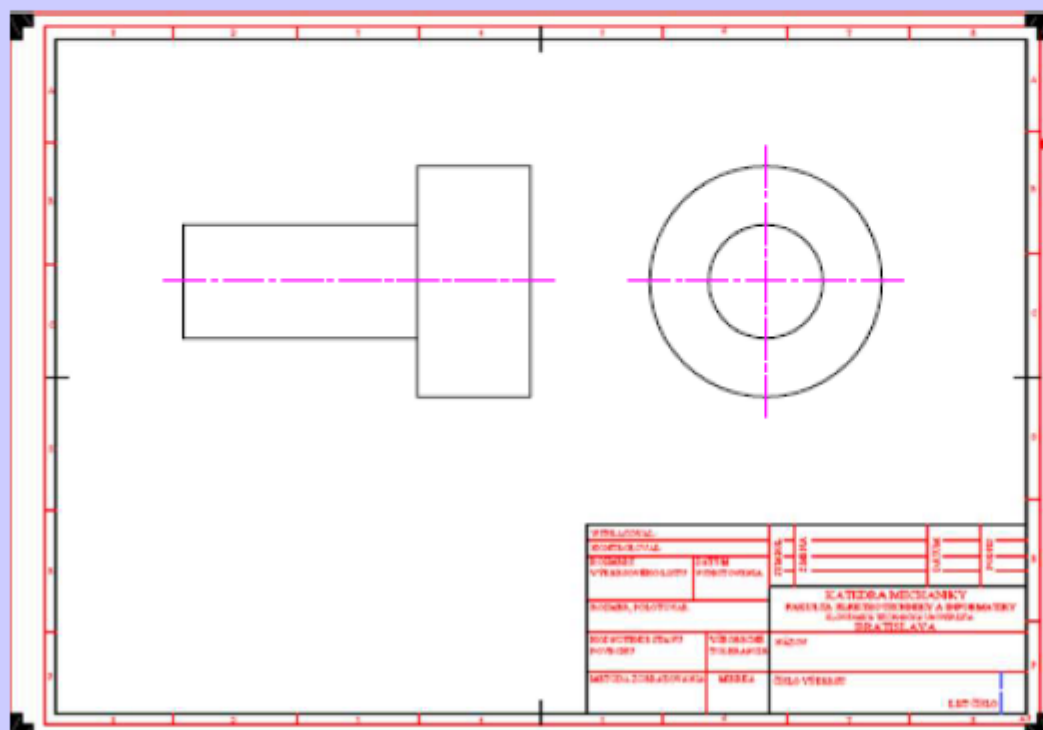
NESPRÁVNE

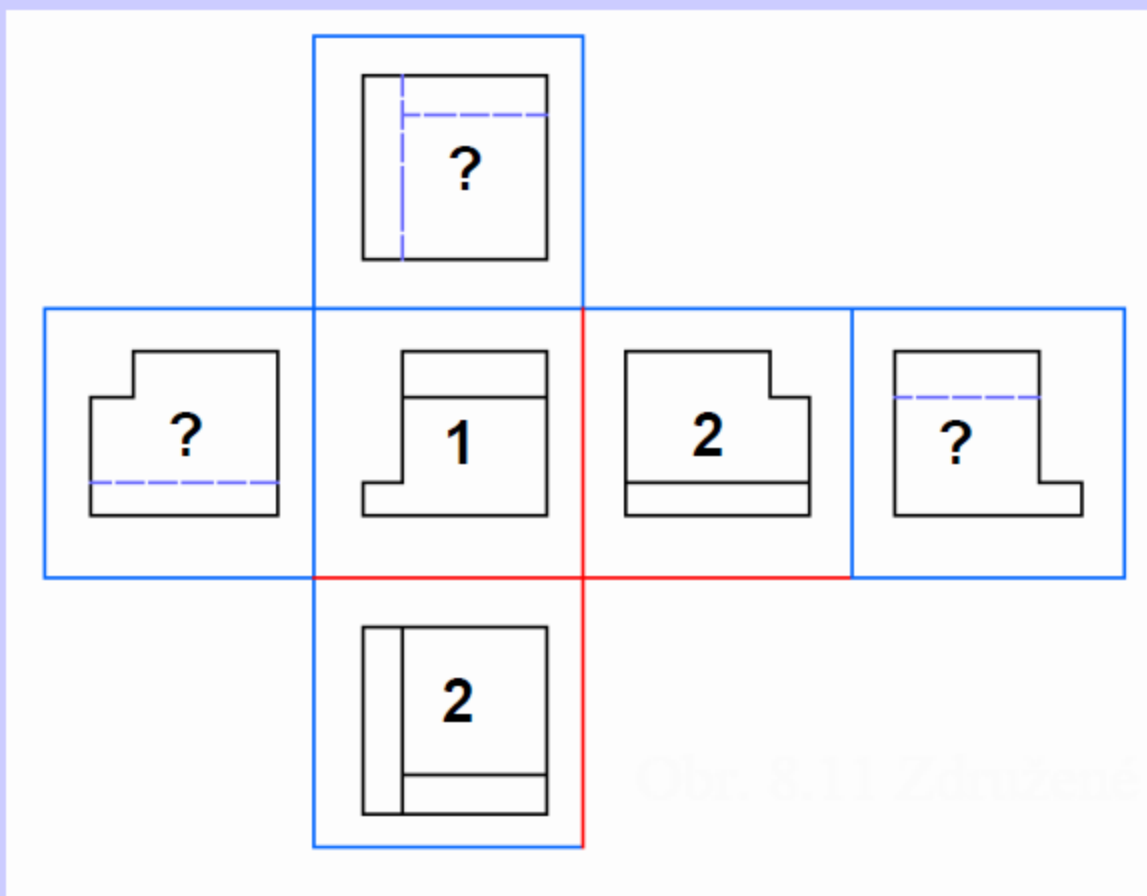
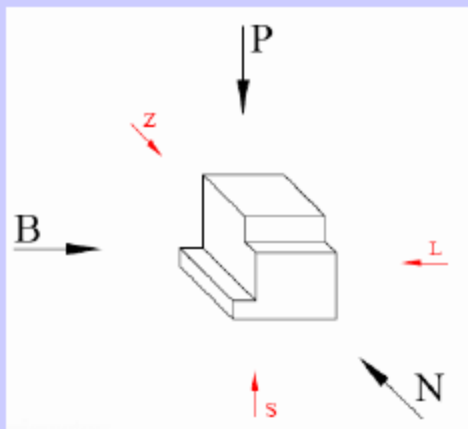
Umiestňovanie telies pri kreslení

Rotačné telesá

Pri kreslení 2 pohľadov:

Voľba a počet pohľadov

Výber pohľadov

1. Nárys
2. Bokorys a/alebo Pôdorys
3. Ostatné priemety, rezy, zvláštne pohľady, ...

...koľko?
...ktoré?

Voľba a počet pohľadov

Zásady

3. Obmedziť počet pohľadov na najmenší nutný na dostatočné určenie tvaru predmetu
4. Neopakovať podrobnosti a detaily, nerobiť zbytočné pohľady
5. Používať čiarkované čiary tam, kde sú výhodné na určenie tvaru, a naopak nekomplikovať výkres zbytočnými neviditeľnými hranami
6. Vyhybať sa skresleným pohľadom
7. Využívať zjednodušenia

Voľba a počet pohľadov

Voľba hlavného pohľadu a počtu ďalších pohľadov

